

Γράφει η
Ευγνωσία Ραφτοπούλου-Χατζηπρίμου
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω
e-mail: info@raftopoulou.gr
τηλ. 2310 535 538

"ΓΕΙΤΟΝΙΚΟ" ΔΙΚΑΙΟ

-Τι έπαθες Μαριάννα μου; Τώρα που μετακόμισες στο καινούργιο σπίτι στα προάστια, γιατί δεν χαίρεσαι;

Βαθύς αναστεναγμός από τη Μαριάννα.

-Που να το φανταζόμουν... Νόμιζα πως φεύγοντας από την πολυκατοικία, θα τέλειωναν τα προβλήματα και οι τσακωμοί της γειτονιάς. Όμως έπεσα έξω. Ήδη οι διπλανοί μου γκρίνιαζαν για το σκυλάκι που έχω. Έχουν δίκαιο;

-Εν πρώτοις, Μαριάννα μου, όχι, δεν έχουν δίκαιο, είναι **δικαίωμά** σου να έχεις ένα μέχρι και δύο ζωάκια στο σπίτι σου. Έχεις όμως και **υποχρεώσεις**. Οφείλεις να μην ενοχλείς μ' αυτά τους γείτονές σου. Όταν βγάζεις βόλτα το ζωάκι και αυτό σπεύδει για τις ανάγκες του, εσύ τι κάνεις; Μαζεύεις τα κόπρανα ή παριστάνεις ότι δε βλέπεις; Με ευχαρίστηση παρατηρώ μια κυρία, να κρατά πάντα στο χέρι της δυο χαρτονάκια, τα οποία χρησιμοποιεί ως σκούπα και φαράσι. Έτσι μαζεύει αμέσως τα περιττώματα και τα πετά στη στιγμή, χωρίς ούτε τα χέρια της να λερώνει. Επίσης, ειδικά αν ο σκύλος σου είναι μεγάλος και τρομάζει τους γείτονες του, σκέψου την υποχρέωση να έχει λουράκι, ακόμα και φίμωτρο. Μου είχε κάνει εντύπωση το θέαμα αυτό στο μετρό στο Παρίσι, όμως την ίδια υποχρέωση έχουμε και στην Ελλάδα. Ευρωπαίοι δεν είμαστε; Ή μήπως θέλουμε ακόμα να είμαστε υποανάπτυκτοι ή «υπό ανάπτυξιν»;

-Κι εμένα όμως με ενοχλεί που οι γείτονές μου φύτεψαν δίπλα στην περίφραξη πανύψηλα δέντρα και σχημάτισαν έναν πυκνό και αδιαπέραστο τοίχο.

-Θυμάμαι μια περίπτωση, όπου κάποιος έκοψε τα δένδρα του γείτονα, γιατί ισχυρίζονταν ότι εξαιτίας των ανέμων θα πέσουν τα δένδρα, ότι από τα φύλλα που πέφτουν δημιουργείται κίνδυνος απόφραξης των αγωγών «ομβρίων υδάτων», και κυρίως, ότι σκιάζεται η κατοικία του και εμποδίζεται η θέα. Τα επιχειρήματα αυτά,

μπορεί να είναι ορθά, μπορεί και να μην είναι. Όμως δεν μπορείς να κόψεις αυτά που φύτεψε άλλος. Είναι στο κάτω κάτω και ζήτημα λογικής, αγωγής, παιδείας και ευγένειας. Αν έχεις τέτοιο πρόβλημα, θα πρέπει να ζητήσεις **από τον γείτονα σου** να κόψει **αυτός** τα κλαδιά ή ίσως και τα δένδρα που εμποδίζουν, μέσα σε μια λογική προθεσμία. Εφόσον δε βρεθεί λύση και με την προϋπόθεση ότι **πράγματι** εμποδίζουν, μπορείς να κόψεις **μόνον** τα κλαδιά που βρίσκονται μέσα στον δικό σου χώρο, όχι στον δικό του. Ας μην ξεχνάμε ποτέ τη βασική αρχή: Τα δικαιώματά μας σταματούν, εκεί που αρχίζουν τα δικαιώματα του άλλου. Δεν μπορεί πάντα να μας εμποδίζει ο διπλανός, και ποτέ να μην κάνουμε την αυτοκριτική μας. Δεν μπορεί πάντα να επεκτεινόμαστε σε βάρος του άλλου.

-Με τα πάρκιγκ τι γίνεται; Συχνά παρκάρουν αυτοκίνητα στο δρόμο και δεν μπορώ να μπω στο πάρκιγκ που έχω.

-Πρέπει να ζητήσεις «δικαίωμα εισόδου-εξόδου». Θα πας στον **Δήμο** με τα συμβόλαια και το τοπογραφικό που απεικονίζει τις θέσεις στάθμευσης, θα καταβάλλεις κάποιο χρηματικό ποσό, θα γίνει έλεγχος και **ενδέχεται** να σου χορηγηθεί το δικαίωμα, το οποίο σημειωτέον, ισχύει για ένα χρόνο. Εφόσον, λοιπόν, σου δοθεί η άδεια, θα πάρεις και κατάλληλη πινακίδα της **Τροχαίας**, που θα γράφει και τον αριθμό της άδειας. Κάτι άλλα σηματάκια από το βιβλιοπωλείο, ή τα χαρτονάκια που φτιάχνουν μερικοί, είναι χωρίς σημασία, χωρίς συνέπεια. Δεν απαγορεύουν στον άλλο να παρκάρει. Όμως είναι και εδώ θέμα ευγένειας: εφόσον υπάρχει χώρος, είναι αντιαισθητικό, να παρκάρεις μπροστά στο σπίτι του διπλανού σου. Ή στη σκιά του δέντρου που ποτίζει ο διπλανός σου και εσύ λες πως σ' ενοχλεί, και κόβεις τα κλαδιά! Οφείλεις, εξάλλου, να μην αφήνεις τη βάρκα, το τροχόσπιτο, το τρέϊλερ ή το χιλιοχτυπημένο «σαραβαλάκι» σου όπου να' ναι. Το άσχημο το βλέπουμε όλοι. Δυστυχώς, το συγχωρούμε όταν είναι δικό μας, μας ενοχλεί όταν προέρχεται από τον γείτονά μας.

-Τότε, να κάνω ένα στέγαστρο για να βάζω το αυτοκίνητό μου. Να κάνω στέγαστρο και στη βεράντα.

-Προσοχή, προσοχή! Καταρχήν δεν επιτρέπεται να αλλάζεις την εξωτερική εμφάνιση του συγκροτήματος ή της οικοδομής. Δεν επιτρέπονται κατασκευάσματα, ούτε κεραμίδια, ούτε λαμαρίνες, ούτε αλουμινοκατασκευές. Συνήθως προβλέπεται από τον κανονισμό δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ή τις πολεοδομικές διατάξεις, αλλά είναι και ζήτημα καλαισθησίας ότι:

- ❖ Τα χρώματα στις εξωτερικές όψεις των οικοδομών και στα κάγκελα, πρέπει να είναι ίδια, ή πάντως **αρμονικά** με τα άλλα της περιοχής. Δεν θα σου φανεί αστείο, στο Ωραιόκαστρο, με τα υπέροχα γήινα χρώματα, τις ώχρες, τα καφετιά, τα πράσινα του πεύκου και του κυπαρισσιού, να δεις ξαφνικά ένα μπλε του Αιγαίου; Το μπλε είναι υπέροχο στη Σαντορίνη αλλά εδώ, είναι απλώς εκτός τόπου, άσχετο. Οι αρχιτέκτονες λένε ότι το σπίτι μας πρέπει να **εντάσσεται** στο περιβάλλον, όχι να βγάζει μάτι.
- ❖ Το ίδιο ισχύει για τις τέντες. Φαντάζεσαι να διαλέξει ο καθένας το δικό του εμπριμέ;
- ❖ Στις βεράντες μας, δεν βάζουμε ντουλάπες, ούτε παπουτσοθήκες κλπ. και δεν κάνουμε στέγαστρα κλπ.

- ❖ Τις μπουγάδες μας, τις κρεμάμε από τη μέσα πλευρά, όχι απ' έξω. Ο αερισμός και το τίνιγμα χαλιών, σκεπασμάτων κλπ, γίνεται για λίγη ώρα, δεν τα αφήνουμε να κρέμονται όλη μέρα. Και ποτέ την Κυριακή.
- ❖ Κεραίες τοποθετούνται μόνο κεντρικές, όχι στα μπαλκόνια. Είχα εντυπωσιαστεί αρνητικά με μια οικοδομή στο Βερολίνο, που σε κάθε μπαλκόνι είχε μια δορυφορική κεραία. Μου απάντησαν ότι εκεί κατοικούν τούρκοι μετανάστες.
- ❖ Με τα κλιματιστικά, προσοχή: οι εξωτερικές μονάδες πλέον δεν κρέμονται στους τοίχους, αλλά τοποθετούνται χαμηλά, στο δάπεδο. Τα νερά τους, τα μαζεύουμε, δεν αφήνουμε να στάζουν πάνω σε ανυποψίαστους περαστικούς.
- ❖ Η μουσική, η τηλεόραση να είναι πάντα σε χαμηλή ένταση. Αναλογίσου πόσο ενοχλητικό είναι να αναγκάζεσαι να ακούς (και μάλιστα ταυτόχρονα) τον ποδοσφαιρικό αγώνα του εξ αριστερών σου, και την άγνωστης προέλευσης μουσική του έφηβου γιου του εκ δεξιών σου!
- ❖ Δεν αφήνουμε στους κοινόχρηστους χώρους των συγκροτημάτων ούτε σε κοινή θέα στην αυλή μας ποδήλατα, καρότσια, κάδους σκουπιδιών, γλάστρες, ξύλα και τα συναφή.

-Μα, στο σπίτι μου, δεν έχω δικαίωμα να κάνω ό,τι θέλω;

-Όχι, Μαριάνα μου, απλά και κατηγορηματικά ΟΧΙ. Κανείς δεν έχει δικαίωμα να κάνει ό,τι θέλει. Όλοι υπαγόμαστε σε περιορισμούς. Για το κοινό μας καλό, για την ποιότητα της ζωής μας, για την αξία της παρουσίας και των κόπων μας.

Έχω στα χέρια μου, Μαριάνα, δυο φωτογραφίες. Η μία από τη γειτονική Βουλγαρία: Από τις βεράντες κρέμονται εσώρουχα και σκεπάσματα, τα χρώματα στις προσόψεις είναι αλλά αντ' άλλων, ντουλάπες, σκούπες, ογκώδη αντικείμενα στις βεράντες. Η άλλη φωτογραφία είναι από το Γκρηντσιχ, ένα καταπληκτικό προάστιο της Βιέννης: Διώροφα και τριώροφα σπιτάκια με κεραμίδι, καθαρά, περιποιημένα, με αρμονικά χρώματα, ανθισμένες γλάστρες με πελαργόνια και γεράνια.

Είναι στο χέρι μας να μείνει το Ωραιόκαστρο ένα όμορφο προάστιο. Στο χέρι του καθενός από μας.

Τώρα, όμως, καλή μου, θέλω να σταματήσουμε. Η γειτόνισσά μου η Έφη, έχει φυτέψει ένα αγιόκλημα στο όριο των σπιτιών μας και μοσχοβολάει ο τόπος. Απέναντι, σε χώρο δημόσιο μεγαλώνει μια ρολογιά, που με τα πανέμορφα λουλούδια της μου στέλνει το δικό της άρωμα. Όποτε πάω να την ποτίσω, παρατηρώ ότι οι άνθρωποι, μειώνουν την ταχύτητα του αυτοκινήτου τους περνώντας πάνω από το λάστιχο και αυτή η καλή συμπεριφορά τους, είναι μια ευχάριστη λεπτομέρεια. Έχει παραπέρα, κι ένα αηδόνι... μελωδία. Πάω λοιπόν να κόψω βερίκοκα, ικανοποιώντας ταυτόχρονα την όραση, την ακοή, την όσφρηση, την αφή, την γεύση, αλλά και την ψυχή... Απολαμβάνοντας τις χάρες της γειτονιάς μου!

Καλό καλοκαίρι, φίλες της στήλης! Όμορφο, δροσερό, ξεκούραστο! Γειτονικό...